

ΣΤΕ 655/2019 [ΝΟΜΙΜΗ ΥΑ/ΥΠΠΟ ΠΕΡΙ ΜΗ ΈΓΚΡΙΣΗΣ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΓΙΑ ΡΥΜΟΤΟΜΗΣΗ ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΚΗΡΥΓΜΕΝΟΥ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ]

Περίληψη

- Τα ακίνητα μνημεία που ανάγονται σε περίοδο προγενέστερη των εκάστοτε τελευταίων εκατό ετών χαρακτηρίζονται ως μνημεία με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού, λόγω της σημασίας τους, η οποία μπορεί να αναφέρεται, μεταξύ άλλων, στην αρχιτεκτονική αξία τους, στην αξία τους από πολεοδομική άποψη ή στην ιστορική αξία τους. Ως μνημεία χαρακτηρίζονται για τους ίδιους λόγους και ακίνητα αναγόμενα στην περίοδο των εκάστοτε τελευταίων εκατό ετών, εφόσον, όμως, η σημασία τους για έναν ή περισσότερους από τους παραπάνω λόγους είναι ιδιαίτερη. Εξάλλου, η κατεδάφιση νεωτέρων ακινήτων, που είναι προγενέστερα των εκατό τελευταίων ετών ή η επ' αυτών εκτέλεση εργασιών, για τις οποίες απαιτείται έκδοση οικοδομικής αδειάς, δεν επιτρέπεται χωρίς την έγκριση της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Πολιτισμού, ακόμα και εάν τα ακίνητα αυτά δεν έχουν προηγουμένως χαρακτηρισθεί ως μνημεία. Για τη χορήγηση της σχετικής εγκρίσεως ο ενδιαφερόμενος γνωστοποιεί στην αρμόδια υπηρεσία την πρόθεσή του να προβεί στην κατεδάφιση, η έγκριση δε θεωρείται ότι έχει χορηγηθεί, εάν εντός ορισμένου χρονικού διαστήματος από τη γνωστοποίηση δεν συντελεσθούν οι προβλεπόμενες διατυπώσεις δημοσιότητας. Επιδιώκεται έτσι η ενημέρωση των αρμοδίων υπηρεσιών του Υπουργείου Πολιτισμού για την ύπαρξη παλαιών ακινήτων, τα οποία δεν ανάγονται στην προ του 1830 περίοδο και δεν είναι, συνεπώς, αρχαία εκ του νόμου, ενδέχεται όμως να παρουσιάζουν καλλιτεχνικά αρχιτεκτονικά, πολεοδομικά, ιστορικά στοιχεία και εν γένει πολιτιστική αξία μη έχουσα εισέτι διαγνωσθεί, η οποία θα δικαιολογούσε τον χαρακτηρισμό τους ως νεωτέρων μνημείων. Τούτο δε για να αποτρέπεται ο κίνδυνος κατεδαφίσεως ή αλλοιώσεως των ακινήτων αυτών και να κινείται η διαδικασία χαρακτηρισμού τους, εφόσον κριθεί ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις του νόμου.

Στους ενεργούς οικισμούς, που αποτελούν αρχαιολογικούς χώρους απαγορεύονται επεμβάσεις, οι οποίες είναι δυνατόν να επιφέρουν, με άμεσο ή έμμεσο τρόπο, καταστροφή, βλάβη ή αλλοίωση του χαρακτήρα και του πολεοδομικού τους ιστού, σε κάθε περίπτωση δε, για την εκτέλεση οποιουδήποτε έργου είτε στα κτίσματα είτε στους κοινόχρηστους χώρους, ακόμη και εάν η πραγματοποίηση του έργου δεν επιφέρει τις ανωτέρω δυσμενείς συνέπειες και, συνεπώς, δεν εμπίπτει στη σχετική απαγόρευση, απαιτείται προηγούμενη έγκριση του Υπουργού Πολιτισμού, ύστερα από γνώμη του οικείου συμβουλίου. Ο Υπουργός Πολιτισμού, προκειμένου να χορηγήσει

την έγκριση (άδεια) εκτελέσεως έργου σε οικισμό που αποτελεί αρχαιολογικό χώρο, αξιολογεί τα χαρακτηριστικά του έργου και εκτιμά τις άμεσες και έμμεσες επιπτώσεις που θα έχει η εκτέλεσή του στον οικισμό, δηλαδή στο αγαθό που εμπίπτει στο πεδίο προστασίας του ν. 3028/2002. Η αιτιολογία της χορηγούμενης εγκρίσεως πρέπει, για να είναι πλήρης, να περιέχει οπωσδήποτε περιγραφή του προς εκτέλεση έργου και τεκμηριωμένη εκτίμηση των επιπτώσεών του.

Ενόψει της έννοιας των διατάξεων του άρθρου 24 του Συντάγματος και των εφαρμοστέων εν προκειμένω άρθρων του ν. 3028/2002, η προσβαλλόμενη απόφαση του Υπουργού εκδόθηκε κατ' ορθή ερμηνεία και εφαρμογή των εν λόγω διατάξεων, ενώ με βάση τα ως άνω στοιχεία του φακέλου, και συγκεκριμένα το περιεχόμενο των εγγράφων της 13ης Ε.ΒΑ. και της Υπηρεσίας Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων Κρήτης αντιστοίχως, η προσβαλλόμενη απόφαση αιτιολογείται νομίμως, εφόσον εκτίθενται ειδικώς οι λόγοι για τους οποίους η ασκηθείσα διάνοιξη οδών με την εφαρμογή του ισχύοντος ρυμοτομικού σχεδίου στο συγκεκριμένο σημείο θα παρέβλαπτε ουσιωδώς ένα από τα ελάχιστα εναπομείναντα στοιχεία του παραδοσιακού ιστού της πόλεως. Συνεπώς, τα περί του αντιθέτου προβαλλόμενα από τους αιτούντες με το δικόγραφο της υπό κρίση αιτήσεως είναι απορριπτέα ως αβάσιμα, ενώ, καθ' ο μέρος πλήττουν την ανέλεγκτη ακυρωτικώς τεχνική κρίση της διοικήσεως, οι σχετικοί ισχυρισμοί είναι απορριπτέοι ως απαράδεκτοι. Είναι, ωστόσο, άλλο το ζήτημα, ότι, ενόψει των διαπιστώσεων που εκτίθενται στην γνωμοδότηση του ΚΑΣ, καθώς και της υπάρξεως μελετών αναπλάσεως, οι οποίες έχουν στηριχθεί στο παλαιό εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο, η πολεοδομική υπηρεσία οφείλει να καλέσει την αρχαιολογική προκειμένου, με τη συνεργασία των δύο αυτών υπηρεσιών, να τροποποιηθεί, στο μέτρο που είναι αναγκαίο και μόνον, το υφιστάμενο ρυμοτομικό σχέδιο, κατά τρόπον ώστε να υπάρξει εναρμόνιση του πολεοδομικού σχεδιασμού και των αναγκών της πόλης σε κοινόχρηστους χώρους, με τις απαιτήσεις προστασίας των πολιτιστικών αγαθών, χωρίς κάποια από αμφοτέρες τις επιβαλλόμενες από το Σύνταγμα απαιτήσεις αυτές να προέχει, εξ ορισμού, απολύτως έναντι μιάς άλλης.

Πρόεδρος: Αθ. Ράντος

Εισηγητής: Μ. Μπαμπίλη

Το πλήρες κείμενο της απόφασης θα αναρτηθεί αμέσως μετά την καθαρογραφή του από το Δικαστήριο.